

Naar een nieuwe Wet Natuur

HARM NIESEN

Het voorstel voor de nieuwe Wet natuurbescherming ligt inmiddels bij de Eerste Kamer en belooft weinig goeds voor in het wild levende dieren. Ook de ganzenbestrijding heeft epidemische vormen aangenomen, zelfs het vergassen van ruiende ganzen is nu overal in Nederland toegestaan. Maar het doden van vele duizenden ganzen per jaar zal niet leiden tot kleinere populaties.

Helaas, om maar met de deur in huis te vallen, het ziet er niet naar uit dat we afstevnen op een rooskleurige toekomst. De nieuwe Wet natuurbescherming is door de Tweede Kamer aangenomen en daar is ie niet beter van geworden. De coalitie van veertig natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties heeft wel effect gehad. Het wetsvoorstel was veel minder slecht dan het oorspronkelijke voorstel dat door de voorganger van Dijkema, Henk Bleker, was opgesteld, maar helaas zijn de kleine verbeteringen op de gebieden waar wij ons hard voor maken, dankzij een amendement van VVD en PvdA tenietgedaan. Jagers, boeren en andere strijdlustige lieden krijgen nog veel meer dan onder de Flora- en faunawet de gelegenheid om hun zinloze moordlust bot te vieren. En het lijkt wel of rechters daar al op vooruitlopen...

Vegetarische vos

Onlangs vond een rechter het doodnormaal dat een boer 's nachts vossen wil schieten omdat dat

dier schade zou aanrichten in een veld met worteltjes. Die schade hoeft niet eens aangetoond, laat staan bewezen te worden. Volgens de wet hoort de schade minstens 250 euro te bedragen. Daar kun je heel wat worteltjes voor kopen. De minister en het Faunafonds hebben al vastgesteld dat een vos schadelijk is, dus hoeft er niets meer bewezen te worden. Dat een vos, als hij al in een worteltjesveld terecht komt, daar naar alle waarschijnlijkheid op zoek gaat naar de muizen en woelratten, die écht schade bij die boer kunnen veroorzaken, doet er kennelijk niet toe. De kans is groot, dat straks iedere subjectieve vorm van overlast voldoende is om naar het geweer te mogen grijpen. Domme boer, domme rechter en domme provincie Zuid-Holland. Maar ze staan niet alleen, wat er met de ganzen in ons land gebeurt, is nog veel grootschaliger en ernstiger.

Ganzenbestrijding

Je zou als Faunabescherming bijna aan jezelf gaan twijfelen als niet alleen de boeren en de jagers maar ook de provincies, Natuurmonumenten, de Landschappen en Staatsbosbeheer vinden dat bijna alle in Nederland voorkomende ganzensoorten zomer én winter moeten worden beschoten en vergast en dat hun nesten vernield moeten worden. Want het zijn er 'te veel'. Natuurlijk zijn het er meer dan vroeger, maar 'te veel' is biologisch gezien een belachelijk begrip. Ze zijn er gewoon, en dat komt helemaal door onszelf, door de manier waarop wij Nederland inrichten. Als je een ganzenparadijs maakt, moet

Straks is iedere subjectieve vorm van overlast voldoende om naar het geweer te mogen grijpen

je niet verbaasd zijn dat je ganzen krijgt. Denken dat je de aantallen door bestrijding drastisch kunt verminderen, is dom. Ook in de praktijk blijkt nu overduidelijk dat het niet werkt. En daarmee is de ganzenbestrijding juridisch gezien illegaal. De wet bepaalt dat er ingrijpende middelen mogen worden ingezet, als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden

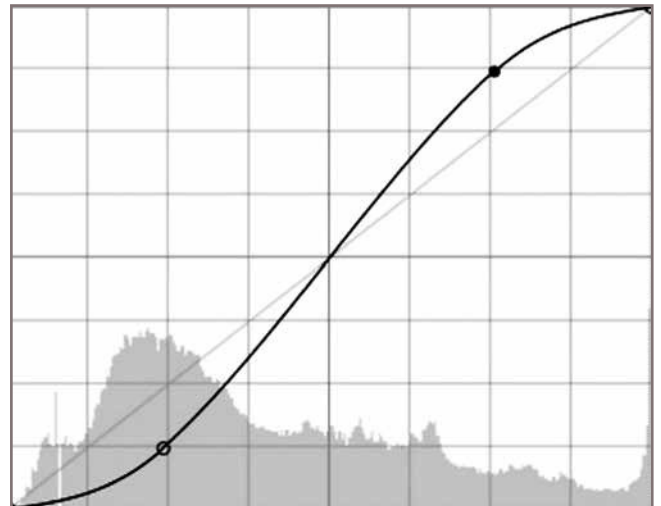
is. Dat betekent uiteraard dat het ingrijpende middel zelf op zijn minst tot een oplossing leidt. Dat is niet het geval. Telkens weer proberen wij dat voor de rechter aan te

tonen, maar gelijk krijgen we niet. Van het vernietigen van de legsels van ganzen is eerder al wetenschappelijk vastgesteld dat het niets, nul, bijdraagt als het erom gaat de aantallen ganzen te verminderen. En deze methode richt grote schade aan beschermde soorten aan. Het vergassen van een paar duizend – vooral jonge – ganzen per jaar zou de vliegveiligheid ten goede komen. De toch al minieme kans op een aanvaring wordt daardoor met een volstrekt onmeetbaar kleine factor verkleind. Jagers zeggen gewoon openlijk dat zij aan populatiebeheer doen. En dat is volgens de wet voor vogels domweg niet toegestaan. Het lukt ze ook voor geen meter, maar daar gaat het juridisch niet om.

S-curve

Provincies willen de ganzenstand terugbrengen tot het niveau van 2005, want toen was het allemaal nog beheersbaar. Om dat te illustreren, gebruiken ze de zogenaamde S-curve (zie illustratie). In 2005 zaten we met de aantallen ganzen nog in het onderste, maar heel licht stijgende deel van de curve. Weinig ganzen en bovendien langzame groei van de aantallen. Maar hier is domheid weer troef: we kunnen helemaal niet terug naar dat deel van de grafiek! Al die domme mensen en organisaties vragen zich niet af waarom de groei en de aantallen toen laag waren. Omdat de ganzen zich toen nog niet optimaal aan de Nederlandse omstandigheden hadden aangepast! En dat hebben ze nu wel voor elkaar. Stel dat het zou lukken de aantallen ganzen terug te brengen tot de aantallen uit 2005. Dan zal, omdat we dan direct in het steile

stuk van de grafiek zitten, het aantal ieder jaar enorm toenemen en zal de bestrijding intensiever dan ooit moeten zijn. Terwijl ons beloofd wordt dat er dan nog slechts mondjesmaat opgetreden hoeft te worden. Als wij kunnen bedenken dat het massaal doden niet werkt, waarom kunnen al die biologen en ecologen van de provincies en de natuurbeschermingsorganisaties dat dan niet? Alleen Sovon Vogelonderzoek Nederland heeft laten weten alle bestrijdingsacties nutteloos te vinden. Verder houdt iedereen angstvallig zijn mond. Veel van bovenstaande wist u als trouwe lezer van *Argus* natuurlijk al; we zijn er al zo lang mee bezig. Maar hopelijk komt er straks een rechtszaak waarin we wél kans maken op succes. Het kan in een rechtsstaat toch niet zo zijn dat deze praktijken nog langer worden getolereerd. Ook al zijn onze tegenstanders nog zo invloedrijk en nog zo talrijk.

De S-curve is een model om de groei van een populatie weer te geven. Op de X-as is de tijd (in jaren) weergegeven; op de Y-as het aantal individuen. In alle gevallen volgt na het bereiken van de top van de curve, een daling van het aantal individuen door volstrekt natuurlijke oorzaken. De populatie is dan als het ware over de draagkracht van de omgeving heen geschoten; infectieziekten in de vorm van virussen, bacteriën, schimmels en stress en onderlinge concurrentie ofwel de strijd om bijvoorbeeld voedsel en geschikte broedlocaties zorgen voor het instorten van een populatie. Ook bij de ganzen. Daarvoor is dus geen 'jacht' nodig. De onnatuurlijke sterfte als gevolg van jacht kan namelijk, zeker bij algemeen voorkomende en zich snel voortplantende diersoorten zoals ganzen, makkelijk door extra aanwas worden opgevangen.